

Pani Potúčková a jej cipkárska cesta

„Majsterka ľudovej umeleckej výroby v odvetví výroby paličkovanej čipky“

Už od malička Anička učarovala krása brezovského ženského kroja, ktorý, ako nám sama povedala, mohli nosiť dievčatá do kostola až po konfirmácii, na ktorú sa preto veľmi tešila. Prvýkrát prišla do kontaktu s umením pletenej čipky u tety Hutyrovej v Prieipasnom, kde trávievala prázdniny. Teta ju naučila základné postupy, čo aj podľa jej slov vyžadovalo veľkú trpezlivosť: „...jednu cipku mi ukázali, začali a sedela som tam, kým som sa ju nena-

učela.“ Potom ale Anička nastúpila do učenia - odišla do školy a do práce (Dunajská Streda, Bratislava, Myjava) a len príležitostne niečo „uplietla“, napríklad dečku do kočíka. V roku 1952 začala pracovať v Detskom domove na Brezovej, kde zostala 34 rokov ako vedúca až do odchodu na zaslúžený dôchodok. V roku 1986 sa na Brezovej zakladal Klub dôchodcov, kedy ju navštívil doma vtedajší primátor Ivan Ďurkovič a zavolať ju najprv do výboru klubu. Nakoniec sa z nej stala vedúca a „pokojný“ dôchodok si Anička začala užívať až po 8,5 roku. Dlho to však nevydržala a opäť ju zlákala vášeň z mladosti pre pletenú čipku. Inšpiroval ju rozhovor v rádiu s paňou, ktorá sa tejto technike venovala a to až tak, že sa za ňou vypravila na návštevu do Martina. Stretnutie dopadlo tak, že pani Smejkalová z rádia otvárala oči nad prácami Aničky, ktorá sa pôvodne prišla len niečo nové podučiť. Za touto paňou prišla pani Gardíková zo Slovenského národného múzea, kde organizovali výstavu neprofesionálnej paličkovanej čipky, a tak už na tejto výstave v roku 1996 Anička vystavovala, čo „naštartovalo“ jej ka-

riéru... V 1996 ju hneď pozvali aj na 1. festival paličkovanej čipky v Prešove, kde sa zoznámila s p. Zajoncom. Postupne absolvovala so svojimi prácami výstavy po celom Slovensku (vo Zvolene na zámku, v Nitre, v Bratislave na hrade a v Primaciálnom paláci, v Piešťanoch...) a aj v Českej republike. 2. festival paličkovanej čipky v Prešove mal už medzinárodnú účasť, medzi inými tu bola výprava aj z Belgicka, na základe čoho zistili, že ich čipky sú veľmi podobné, priam rovnaké ako tie na našich brezovských krojoch. Belgičania sa potom chodili k Aničke radiť a o rok ju pozvali na medzinárodný festival (účasť 10 krajín) do Belgicka, do mesta, kde bola škola paličkovania. Pozvánka bola pre dve osoby, a tak si Anička s Mirkou Matušovičovou zbalili čipky aj kroje a odcestovali autobusom z Bratislavy do ďalekých Antverp, resp. do Bruselu a odtiaľ s mier- nym meškaním na výstavu. S inštalovaním čipiek im chceli pomôcť domáci. Dievčence pre meškanie prišli na výstavu ako posledné. Po dlhej a únavnej ceste sa zatiaľ išli Brezovanky prezliecť a upraviť priamo k riaditeľovi výstavy, ktorý býval najbližšie. Iná možnosť pre túto chvíľu nebola. A tak na slávnostné otvorenie prišli Anička s Mirkou v krojoch priamo s pánom riaditeľom a jeho manželkou, s ktorou sa spriatelili. Kroje sa všetkým veľmi páčili, aj keď Belgičania nainštalovali brezovské čepce po svojom, zaviazali ich pod bradou ako šatku. To samozrejme dievčatá napravili a ich umenie pletenej čipky zožalo veľký úspech.

Popri všetkých týchto cestách, výstavách a festivaloch si Anička povedala, že by bolo treba pletenú čipku „oživiť“ aj na Brezovej a spolu s Vierkou Mikulčíkovou založili v roku 1997 Klub pletenej čipky Brezová, s ktorým päť rokov chodili na festival do Prešova. Postupne pochodili všetky možné výstavy aj veľtrhy cestovného ruchu s pani Feriancovou z Myjavy, ktoré absolvovali aj Marie Micha-

licová a Ivana Marková. Anička chodila učiť paličkovanie do Základnej umeleckej školy k pani Pekaríkovej, ako aj do Osvetového strediska v Žiline a v Novej Dubnici. Klub postupne naberal nové členky. Minulý rok úspešnou výstavou oslávil 15. výročie a dnes má stabilné členky a Anička, ako ich zakladateľka, je stále medzi nimi. Tento rok Anička dosiahla jedno z najväčších možných ocenení v ľudovej umeleckej tvorbe na Slovensku, keď jej ÚEUV priznal kvalifikáciu, titul majsterka ľudovej umeleckej výroby v odvetví výroby paličkovanej čipky ako jedinej zo západného Slovenska.

Dominika Sabaková a Hana Valová

Brouk v hlavě

Spontánnosť, dravosť, radosť, vášeň, napätie... mali možnosť prežívať návštevníci divadelnej hry Brouk v hlavě v sobotu 23. marca v kinosále ND Štefánikovho. Pohořelický divadelný ansámbl Pohoda o.z. pod vedením Ondřeja Veselého majú pohodu v názve oprávnene.

Profesionálny výkon mladých ochotníkov nielen na javisku, ale aj v zákulisí bol neopísateľný. Kto nebol na ich predstavení, môže jednoducho banovať.

Predtým sa venovali najmä vystúpeniam pre deti, ktorým pripravovali vtipné rozprávky. Premýšľali, akou hrou by mali pokračovať, aby sa aj dospelí diváci dobre pobavili. Vtedy režisér Ondro prišiel s nápadom nacvičiť niečo z trochu iného súdka. Po prečítaní scenára, pri ktorom sa jeho zverenci pobavili, súhlasili s návrhom, a tak začali skúšať. Divadelný ansámbl už mal možnosť sa nám predstaviť v januári minulého roka divadelným preve-

(Pokračovanie na 4. str.)

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO

Prvé zasadnutie MsZ v roku 2013 otvorila a viedla primátorka mesta Mgr. Eva Ušiaková. Konštatovala, že zasadnutie MsZ je uznášaniaschopné, na začiatku bolo prítomných 8 z 11-tich poslancov.

MsZ schválilo:

- predaj spoluvlastníckeho podielu k pozemku vo vlastníctve Mesta Brezová pod Bradlom v katastrálnom území Brezová pod Bradlom, v KN zapísaného v LV č. 6487 pre obec a katastrálne územie Brezová pod Bradlom ako parcela registra „C“ číslo 1010 – zastavané plochy a nádvoria o výmere 419 m² v spoluvlastníckom podiele 6553/123016, ktorý prislúcha bytu č. 12, v prospech vlastníka bytu – Marta Chytrová, rod. Baníková, bytom Vranov nad Topľou,

- predbežný súhlas s prevodom nehnuteľností vo vlastníctve Mesta Brezová pod Bradlom, v zmysle geometrického plánu odčlenené časti parcely registra „E“ č. 37 ostatná plocha nachádzajúcej sa v lokalite Horný rad za kúpnu cenu podľa Cenovej mapy platnej v meste Brezová pod Bradlom (Zóna I. - 10 € za m²) o výmere cca 600 m² do vlastníctva Pravoslávnej cirkevnej obce Brezová pod Bradlom, sídlo Horný rad 567/39, za kúpnu cenu 10 € za m²,

- predbežný súhlas s prevodom nehnuteľností vo vlastníctve Mesta Brezová pod Bradlom, v zmysle geometrického plánu odčlenené časti parcely registra „E“ č. 2140/12 ostatná plocha o výmere 467 m² a časť parcely reg. „E“ č. 2140/13 ostatná plocha o výmere 3351 m² zapísaných na LV č. 4856 pre obec a k.ú. Brezová pod Bradlom, za kúpnu cenu podľa Cenovej mapy platnej v meste Brezová pod Bradlom (Zóna II. - 6,50 € za m²) do vlastníctva Zuzany Novelinkovej, rod. Horváthovej, bytom Galanta za kúpnu cenu 6,50 € za m², t.j. spolu 1 950 €, Vlastimila Bôžika, bytom Trnava, za kúpnu cenu 6,50 € za m², t.j. spolu 1 300 €, Viery Sýkorovej, rod. Kavicej, bytom Bratislava za kúpnu cenu 6,50 € za m², t.j. spolu 975 €, Tibora Koprnu a manž. Márie Koprbovej, obaja bytom Leopoldov za kúpnu cenu 6,50 € za m², t.j. spolu 650 € ako prípad hodný osobitného zreteľa v zmysle § 9a, ods. 8 e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov ako i Zásad hospodárenia s majetkom Mesta Brezová pod Bradlom, Čl. 6, ods. 4, písmeno b), c),

- prehľad navrhovaných investičných akcií s prioritou pre rok 2013,

- poskytnutie dotácie z rozpočtu mesta na rok 2013 Futbalovému klubu BRADLAN Brezová pod Bradlom vo výške 900 € na športové oblečenie s logom mesta (bežecký dres, nohavice, šuštiaková súprava) pre bežcov, ktorí pravidelne reprezentujú Brezovú pod Bradlom na celoslovenských i medzinárodných podujatiach, Futbalovému klubu BRADLAN Brezová pod Bradlom vo výške 6000 € na materiálno-technické zabezpečenie súťaže a preregistrovanie hráčov do-

rastu a dospelých vo futbalovej sezóne 2013, Hádzanárskeho klubu BRADLAN Brezová pod Bradlom vo výške 3000 € na činnosť hádzanárskeho klubu (jarná časť sezóny 2012/2013), občianskemu združeniu Lider vo výške 1000,- € na športovú prípravu Jozefa Repčíka, Folklórnemu súboru Brezová vo výške 2000,- € na krojové vybavenie súboru, čižmy, choreografie, dopravu, na opravu hudobných nástrojov a ďalšie náklady spojené s činnosťou súboru, Nemocnici s poliklinikou Myjava vo výške 300,- € na občerstvenie bezpríspevkových darcov krvi s trvalým pobytom v meste Brezová pod Bradlom po odbere krvi, Spoločnosti M. R. Štefánika, o.z. vo výške 1000,- € na čiastočnú úhradu nákladov na vydanie publikácie „Posol hviezdnych diaľav“,

- Dodatok č. 1 k VZN č. 1/ 2010 o zabezpečení stravovania dôchodcov,

- Dodatok č. 1 k VZN č. 2/2012 o mieste a čase zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole, o výške príspevku zákonného zástupcu dieťaťa a žiaka na čiastočnú úhradu nákladov na dieťa a žiaka v školách, školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta a o výške príspevku na nákup potravín v školských jedálňach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta,

- nominantov na ocenenie Cena primátorky mesta za rok 2012:

Lyžiarsky klub Bradlan za aktívne vytváranie športových podmienok pre lyžovanie, p. Juditu Pašmíkovú za dlhoročný iniciatívny a príkladný prístup pri udržiavaní čistoty na verejných priestranstvách v meste, p. Jozefa Lehotského za založenie folklórneho súboru a udržiavanie folklórnych tradícií, Ing. Juraja Reptu - in memoriam za celoživotné dielo pri rozvoji nášho mesta, pri príležitosti nedožitých 90. narodenín, p. Vladimíra Húsku za dlhoročnú činnosť vo vedení dychovej hudby a cirkevného spevokolu ECAV a šírení kultúry doma aj v zahraničí, p. Ivana Jakeša za vynikajúci výsledok na Rallye Dakar a za reprezentáciu nielen nášho mesta, ale celého Slovenska, Ing. Františka Vraštiaka za podporu a rozvoj športových aktivít v meste a za podporu aktivít mesta, p. Pavla Potúčka za dlhoročné vedenie Klubu abstinentov Brezová, ako aj za dlhoročnú funkciu (viac ako 30 rokov) predsedu Únie nevidiacich a slabozrakých Slovincov, Základná organizácia Myjava, kde patria aj občania z Brezovej, Mgr. Ivana Osuského za šírenie duchovného odkazu svojho rodu, Mgr. Hedvigu Kátlovskú za dlhoročné vedenie Slovenského zväzu telesne postihnutých v Brezovej, za dlhoročné vedenie Klubu pletenej cipky na Brezovej a za dlhoročnú spoluprácu so SHMU, Matúša Valihoru za osvetovú činnosť a šírenie historického odkazu mesta Brezová a vedeckú činnosť, zhrnutú v knihe Brezová,

- predloženie žiadosti o NFP v rámci výzvy Operačného programu cezhraničnej spolupráce SR-ČR 2007-13 za účelom realizácie projektu „Prírodná výuková zahrada u ekocentra Karpaty“, ktorého ciele sú v súlade s platným Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta. Zabezpečenie realizácie pro-

jektu po schválení žiadosti o NFP; financovanie projektu vo výške 5 % z celkových oprávnených výdavkov partnera na projekt, t.j. vo výške maximálne 1000 eur,

- vyhlásenie obchodnej verejnej súťaže o najvhodnejší návrh na uzavretie dlhodobej zmluvy o nájme nebytových priestorov a pozemku – bývalého objektu Základnej školy na Piešťanskej ulici, podľa ust. § 281 až 288 Obchodného zákonníka.

MsZ zobralo na vedomie:

- ročnú správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra za rok 2012 a kontrolu vybavovania sťažností za rok 2012,

- Správu o plnení uznesení MsZ zo dňa 13. 12. 2012 a uznesení, ktoré zostali v plnení,

- Správu o činnosti Mestskej knižnice za rok 2012.

Terézia Malková

MESTSKÝ ÚRAD

DEŇ VODY - 22. marec 2013

Dusičnany v pitnej vode

Cieľom Svetového dňa vody je pripomínať si dôležitosť a význam vody, upozorňovať na stav vôd a viesť ľudí k ich ochrane.

Povolenú hodnotu dusičnanov v pitnej vode stanovuje NV SR č. 354/2006 Z.z. (platné znenie) a určuje medznú hodnotu pre ukazovateľ dusičnany najviac 50 mg.l-1.

Prípustnú hodnotu dusičnanov najviac 10 mg.l-1 v pitnej vode používanej dojčatami stanovuje vestník MZ v 81. výnose MP a MZ SR z 10. 8. 2000 č. 2313/2000-100, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu SR upravujúca nápoje.

Výsledky vzoriek vody, odber 22.03.2013, lokalita:

Baranecká ul. - Pod skalou 24,2 mg.l-1

Družstevná ul. - smer Zadná dolinka 15,4 mg.l-1

Minarčiných ul. - za potokom 8,6 mg.l-1

Kde sa berú dusičnany vo vodách

Malé množstvá dusičnanov sa môžu nachádzať takmer v každej vode. Nadmerné množstvá sa však do pôdy a do podzemných vôd dostávajú postupným uvoľňovaním dusíkatých látok vplyvom intenzívneho hnojenia ako aj priesakmi vôd z nezabezpečených hnojísk, chovov hospodárskych zvierat, priesakmi splaškových vôd z poškodených a netesných kanalizačných potrubí, žump a pod. Následne sa znečistenie šíri v smere prúdenia

podzemných vôd až sa dostáva do okolitých vodných zdrojov.

Účinky dusičnanov na zdravie

Dusičnany sú v organizme rýchlo a kompletne absorbované v hornej časti tenkého čreva. Sú rýchlo distribuované v organizme. Približne 25 % požitých dusičnanov je vylučované do slín, kde sú sčasti redukované ústnou mikroflórou na dusitaný. Bakteriálna redukcia dusičnanov na dusitaný môže prebiehať i v iných častiach zažívacieho traktu okrem žalúdka, kde k nej dochádza len pri zníženej kyslosti. Dusičnany samy o sebe vykazujú nízku toxicitu. V neredukujúcom prostredí a v nízkych koncentráciách nie sú dusičnany pre dospelého a zdravého človeka škodlivé a nemožno preto hovoriť o ich primárnej toxicite. Vo vyšších koncentráciách však môžu ovplyvňovať enzýmy tráviacej sústavy, resorpciu určitých živín, metabolizmus vitamínu A a funkciu štítnej žľazy. Zo zdravotného hľadiska majú dusičnany význam najmä ako zdroj dusitanových iónov v organizme. Toxické účinky dusičnanov u detí sú dané redukciami na dusitaný a následnou reakciou dusitanov s hemoglobínom. Dochádza k dusičnanej alimentárnej methemoglobinémii a to oxidáciou dvojvalemého iónu železa na trojvalemý ión železa za premeny krvného farbiva hemoglobínu na tmavohnedý methemoglobín, ktorý nie je schopný prenášať kyslík, preto je ohrozené normálne okysličovanie tkanív. Zvýšené množstvo methemoglobínu spôsobuje viditeľné zmodranie najmä u detí – cyanózu. Najcitlivejšou časťou populácie sú kojenci do 3 mesiacov veku, ktorí sú ohrození pri príprave kojeneckej stravy z vody s obsahom dusičnanov.

Prejavy dusičnanej alimentárnej methemoglobinémie u kojenčov sú sivomodré sfarbenie kože, perí, slizníc, znížený tlak krvi, hnačky, nechutenstvo, zrýchlený pulz, čokoládové sfarbenie krvi.

Prevenia ochorení z vody určenej na konzumáciu a prípravu stravy spočíva predovšetkým v ochrane vodných zdrojov pred znečistením, v dezinfekcii vody a v neposlednom rade v poznaní jej kvality!

Martina Jakešová

Poskytovanie príspevku na stravovanie dôchodcov

Mesto Brezová pod Bradlom v rámci svojich kompetencií v oblasti sociálnej pomoci poskytuje pre svojich občanov rôzne sociálne služby. V Novinkách spod Bradla č. 1/2013 sme priniesli informácie týkajúce sa poskytovania opatrovateľskej služby a prepravnej služby. Ďalšou sociálnou službou je poskytovanie príspevku na stravovanie dôchodcov. Bližšie informácie týkajúce sa tejto sociálnej pomoci sme zisťovali na referáte sociálnej práce mestského úradu u p. Dany Batkovej.

• Kto môže požiadať o príspevok na stravovanie?

O príspevok na stravovanie môže požiadať občan, ktorý má na území mesta trvalý pobyt a je poberateľom starobného dôchodku, invalidného dôchodku, pričom invalidita podľa

právoplatného rozhodnutia alebo posudku Sociálnej poisťovne s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je nad 70%, alebo je občan poberateľom sociálneho dôchodku.

• Aké podmienky musí občan splniť, aby mu bol príspevok na stravovanie schválený?

Príspevok na stravovanie sa občanovi poskytuje na základe jeho písomnej Žiadosti o priznanie príspevku na stravovanie dôchodcov, ktorú má k dispozícii na sociálnom oddelení. K žiadosti občan doloží platný občiansky preukaz na overenie totožnosti, rozhodnutie zo Sociálnej poisťovne o výške dôchodku a čestné vyhlásenie o tom, že nemá iný peňažný alebo nepeňažný príjem podliehajúci dani z príjmov fyzických osôb. Po splnení ustanovených podmienok bude žiadateľovi priznaný príspevok na stravovanie dôchodcov. Ak mesto zistí, že príspevok poskytnutý na stravovanie dôchodcom sa zneužíva na stravovanie inej osoby, alebo osoba, ktorej je poskytovaný príspevok, má iný peňažný alebo nepeňažný príjem, mesto pozastaví poskytovanie príspevku dôchodcovi, ktorý takéto zneužitie svojim konaním umožnil.

• Aký je spôsob zabezpečenia stravovania?

Žiadateľovi bude poskytnuté stravovanie v rozsahu jednej stravej jednotky počas pracovných dní, v čase od 11.00 hod. do 13.00 hod. Stravná jednotka pozostáva z polievky a hlavného jedla. Strava sa pripravuje v štyroch stravovacích zariadeniach, a to v Reštaurácii U Tvarožkov, v reštaurácii Dušan Hílek - VARO - verejné stravovanie, v Reštaurácii Belan a v Reštaurácii U Sváka Ragana.

• Aká je výška príspevku mesta pre občana?

Príspevok mesta sa občanovi určuje podľa výšky dôchodku nasledovne:

výška dôchodku pre jednotlivca (€)	príspevok mesta / porcia (€)
do 166	1,06
od 166,01 do 200	1,00
od 200,01 do 232	0,93
od 232,01 do 265	0,86
od 265,01 do 298	0,80
od 298,01 do 348	0,73

Výška príspevku pre manželskú dvojicu so spoločným dôchodkom do 400 € je 1,06 € na jednu porciu.

• Akým spôsobom si občan platí za odobratú stravu?

Občan uhrádza rozdiel medzi výškou stravej jednotky stanovenej reštauráciou a príspevkom mesta priamo v stravovacom zariadení.

• Čo v prípade, ak sa mení občanovi výška dôchodku?

Výška príspevku na stravovanie sa prepočíta vždy pri zmene výšky dôchodku. Občan je povinný bezodkladne ohlásiť na sociálnom oddelení každú zmenu, ktorá ovplyvňuje poskytovanie príspevku. Mesto v prípade poru-

šenia zmluvných podmienok, alebo zneužitia príspevku na stravovanie ukončí so žiadateľom dohodu a vzniknutú škodu bude vymáhať.

Za rozhovor ďakuje Gabriela Plačková

Oslávenkyne krásnych životných jubileí

Pani primátorka Eva Ušiaková navštívila dňa 7. marca 2013 dve občianky nášho mesta, ktoré sa v mesiacoch február a marec dožili krásnych životných jubileí. Menované jubilanťky sú deväťdesiatročná pani Mária Man-

Mária Mancová

Helena Schusterová

cová a najstaršia občianka Brezovej pani Helena Schusterová s krásnym vekom 105 rokov. Oslávenkyne boli obdarované kyticou kvetov a ovocným balíčkom. Spolu s pani primátorkou si zaspomínali na staré dobré časy, podiskutovali i o terajších problémoch a rozišli sa v želaní „stretnúť sa v dobrom zdraví takto i o rok“.

Dana Batková

Redakcia Noviniek spod Bradla sa k blahoželaniu dodatočne pripája a praje oslávenkyniam pevné zdravie, veľa síl, lásky a porozumenia od svojich blízkych.

Výstavba rodinných domov v radovej zástavbe v lokalite Horný rad

Mesto Brezová pod Bradlom na základe dotazníka zverejneného na www.brezova.sk týkajúceho sa záujmu o výstavbu rodinných domov v radovej zástavbe v lokalite Horný rad žiada záujemcov o výstavbu, aby svoj záujem potvrdili vyplnením návratky, osobne na Mestskom úrade, oddelenie výstavby, územného plánu, životného prostredia a dopravy, 1. poschodie, kanc. č. 13 alebo telefonicky na

t. č.: 034 / 694 22 24. Štúdia je k dispozícii na odd. výstavby, územného plánu, životného prostredia a dopravy.

Návratka – Radová zástavba Horný rad

Meno:

.....

Adresa:

.....

.....

Telefonický kontakt:

.....

Vývesné tabule v meste

Právnické a fyzické osoby môžu na vývesných tabuliach mesta spropagovať pozvánky na svoje kultúrne, spoločenské, športové a prezentačné podujatia, charitatívne a humanitárne akcie konané v meste a jeho okolí.

Materiály určené na vyvesenie na informačných tabuliach sa sústreďujú na mestskom úrade na oddelení sociálnom, školstva a kultúry, ktoré zabezpečí ich vyvesenie aj zvesenie.

Vývesný deň je stanovený vždy na utorok. Materiály určené na vyvesenie je potrebné doručiť najneskôr do pondelka do 16,00 hod.

Mesto Brezová pod Bradlom si vyhradzuje právo nezverejniť informácie klamlivé, zavádzajúce, ktoré by mohli poškodiť iné osoby, akúkoľvek inzerciu a reklamu. Zakázané sú najmä urážky, vulgarizmy, hanobenie rasy, národa či náboženského presvedčenia, zakázaná je aj pornografia.

Brouk v hlavě

(Dokončenie z 1. str.)

dením hry so šteklivou tematikou dramatika Františka Ringo Čecha „Dívčí válka“.

Teraz si môžu povedať, že rozhodnutie bolo správne a ako sme mali možnosť vidieť i pri tomto predstavení prinieslo očakávané ovocie, ktoré sme si vychutnali dosýta.

Situčná komédia, ktorá sršala iróniou, humorom, vtipom i osobitým šarmom, očarila každého. Dielo založené na triviálnom príbehu neuskutočnenej nevery malo majstrovskú

zápletku, ktorá bola plná omylov, zámien jednotlivých osôb, nedorozumení aj preoblečení. Hlavnými postavami boli dve veľmi podobné osoby V. E. Champsboisého a Boutona, ktoré v tejto hre stvárnil v klasickej divadelnej dvojroli talentovaný Peter Kostecký.

Hra sa odohráva niekedy na prelome 19. a 20. storočia v Paríži, kde v jednom hodinovom hoteli „U galantní kočičky“ došlo k tomu, že pani Marcela Champsboisé (Lenka Brúchová) si chcela overiť vernosť svojho manžela pána V. E. Champsboisého. Situáciu ale výrazne skomplikovala existencia dvoch veľmi podobných osôb, ktoré o sebe nič nevedeli. Z nich jedna bol hotelový Bouton a druhá riaditeľ poisťovne pán V. E. Champsboisé. Situáciu navyše komplikoval bratranec pána V. E. Champsboisého Kamil (Roman Bohoň), ktorý navyše veľmi zle vyslovoval spoluhrásky, čo samo o sebe vytváralo ďalšie komické zámeny a nedorozumenia.

Brouk v hlavě zožal u divákov standing ovation.

Môžem pokojne skonštatovať, že hra mala na nás všetkých liečivý účinok..., pretože smiech lieči.

Hana Valová

ŠKOLSTVO

Centrum voľného času

Veselo cez prázdniny

A naozaj bolo!

I keď prišlo v pondelok 25. februára 2013 len 8 detí, hoci sme očakávali viac. Niektoré deti už predtým „avizovali“, že využijú s rodičmi poslednú možnosť ísť sa zalyžovať, niektorých možno odradila i finančná stránka.

Nás však chuť na príjemné prežitie jarných prázdnin neodradila. Deti počas týždňa stráve-

ného v Centre voľného času zažili veľa zábavy či už pri spoločenských hrách, stolnom futbale, stolnom tenise, súťažiach, no najmä pri hre so zvieratkami, ktoré v CVČ chováme. Svoju zručnosť preukázali pri výrobe snežienok z papiera. Nevynikli sme ani vychádzku do prírody, kde deti pozorovali zvieratká a vtáky.

Domov si okrem zážitkov odniesli i fotografie vo fotarámnikoch.

Veľkonočné variácie

„Už sa blíži, už sa blíži, veľkonočný pondelok...“. Táto pieseň znela v CVČ vo štvrtok 21. marca

2013, keď k nám zavítali „veľkáči“ z oboch materských škôl, aby si zmerali sily vo veľkonočnom trojboji. Chlapci súťažili v behu s korbáčom, v prenášaní vody a v navoňavkovaní bábiky. Dievčatá zasa maľovali najkrajšie vajčko, súťažili v najrýchlejšom úniku a najhlasnejšom výkriku. Za svoje výkony boli samozrejme odmenené.

V popoludňajších hodinách sa CVČ zaplnilo žiakmi zo Školského klubu pri ZŠ, ktorí si u nás vyrábali veľkonočné dekorácie.

Zuzana Hrajnohová

Naši chovatelia na exkurzii v Myjave

13. marca 2013 sa deti z nášho CVČ - chovateľského krúžku zúčastnili návštevy (exkurzie) v Centre voľného času v Myjave, kde spoznali nových kamarátov a nové zvieratká ako geko-

ny a užovky. Tiež si vyskúšali vábenie lesnej zvery pomocou vábníček od ujov poľovníkov. Na oplátku zasa my očakávame návštevu detí z Myjavy.

Maroš Sadák ml.

KUK DO NAŠEJ ŠKÔLKY na Sídlišku Dušana Jurkoviča

8. 3. 2013 sa uskutočnila v mestskej knižnici beseda so spisovateľkou D. Dragulovou-Faktorovou. Predškôlkom primeranou formou vysvetlila vznik a výrobu knihy – od jej napísania v počítači až po výrobu v tlačiarňi. Deti sa dozvedeli, že má vlastný detský časopis ZVONČEK a svojimi básničkami prispieva aj do MAXÍKA. Ako darček všetkým budúcim čitateľom venovala najnovšie číslo ZVONČEKA.

Keďže je marec Mesiacom kníh, v dňoch od 11. do 14. 3. 2013 navštívili všetky deti našej MŠ priestory mestskej knižnice, aby sa oboznámili s princípom požičiavania kníh, ktoré boli uložené v policiach podľa abecedy. Celý čas sa im venovala pani Janka Bôžiková. Deti sa usadili do pohodlných kresiel, listovali a prezerali ilustrácie z detských kníh. Podľa ilustrácií hľadali známe rozprávky a na záver im pani Bôžiková prečítala rozprávku Koza odratá a jež.

13. 3. 2013 sa deti z najstaršej vekovej skupiny zúčastnili v priestoroch ZUŠ hudobnej rozprávky Čarovná flauta.

19. 3. 2013 pani učiteľky oboch materských škôl v Brezovej pripravili prehliadku dramatickej tvorivosti detí predškolského veku pod názvom ROZPRÁVAJ MI, MACKO UŠKO. Zúčastnilo sa jej sedem materských škôl myjavského regiónu. Naše deti sa prezentovali scénkou JARNÝ PRÍBEH, ktorú s nimi nacvičila pani učiteľka I. Filipová.

20. 3. 2013 v MŠ vládla jarná nálada. Spôsobilá ju svojím príchodom Víla Jarmilka, ktorá deťom porozprávala o nastupujúcom ročnom období. Piesňami, básňami i jarnou rozprávkou sme si pripomenuli zmeny v prírode nástupom jari. Jarmilke deti pomohli ozdobiť zelenú trávku vystrihovaním a lepením jarných kvetov a maľovaných kraslíc.

21. 3. 2013 privítala predškolákov v CVČ pani Zuzka Hrajnohová pri príležitosti Veľkonočnej olympiády. Deti súťažili v rôznych disciplínach a vyfarbovali veľkonočné vajčka z papiera. Za šikovnosť boli odmenené cukríkmi a plyšovými hračkami.

26. 3. 2013 sa opäť otvorili dvere Tvorivých dielní u našich stredňákov. Deti spolu s rodičmi popustili uzdu svojej fantázie pri tvorení veľkonočných nápadov z rôznych druhov papiera a prírodnín.

26. 3. 2013 navštívili predškoláci 1.A triedu základnej školy, kde im prváčikovia ukázali svoje vedomosti, ktoré získali za prvý polrok.

Helena Konkušová

Marec a pozvánky do ZUŠ-ky v apríli

Marec, ako bolo avizované, v ZUŠ Brezová prebehol v znamení koncertu HO a TO venovaného tradične, ako každý rok v marci, všetkým ženám a dvoch výstav VO. Hoci sa koncert pre veľkú chorobnosť detí presunul až na 14. marca, o to bol pestrejší a úspešnejší. Vela detí

malo svoju tanečnú i hudobnú premiéru, ktorú na radosť všetkých bravúrne zvládli. Hodinový koncert, potlesk a plná sála boli tými najlepšími indikátormi úspešnosti. Prvá výstava ČO ČITAŠ bola tiež úspešnou výstavou detí zo všetkých školských inštitúcií. ZŠ a ŠK pri ZŠ prispeli 103 prácami, MŠ Budovateľská 26 a MŠ Sídliisko D. Jurkoviča tiež 26 prácami. Kolekciu doplnilo 52 prác žiakov ZUŠ. Tému ilustrácia detí výtvarne spracovali rôznymi technikami. Na vernisáži sme spoločne vytvorili ešte aj medovníkový domček a vytvorili tak spletnú rozprávku s predchádzajúcou spoločnou prácou zo Snehuliakova. Prváci sa zahrli z pripravených rozprávkových postavičiek a zostavili správne aj rozprávkové dvojice a dokázali tak, že aj dnešné deti čítajú a milujú rozprávky a povesti.

Druhou výstavou bola výstava VEĽKONOČNÁ PESNIČKA. Tradične sa na tejto výstave väčšou mierou prezentujú žiaci z triedy keramiky. Tento rok sme si pozvali aj hosta, pána Jaroslava

va Švárneho, aby svojimi drôtenými kreáciami na veľkonočnú tému a striebornými šperkami výstavu oživil. Aj vernisáž tejto výstavy s deťmi z VO ZUŠ a ŠK ZŠ bola zaujímavá a hravá. V posledný vyučovací deň pred veľkonočnými prázdninami si výstavu mohli v pokoji prezrieť aj všetci učitelia, ktorí sa zúčastnili stretnutia pedagógov nášho mesta s pani primátorkou. Mesto

pripravilo pre učiteľov koncert v podaní klaviristky Mgr.art. PAVLY REIFFERSONEJ, ArtD a violončelistu MIROSLAVA ZICHA. Obaja sú v súčasnosti členmi Moravského klavírneho tria, ktoré vystupuje po celej Európe a zároveň i učiteľmi na Konzervatóriu a JAMU v Brne. Príjemné stretnutie s umením a v kruhu chápacích kolegov bolo veľmi osviežujúcim dňom pre všetkých prítomných terajších i bývalých učiteľov. Apríl je v našej škole vždy v znamení Dňa Zeme, a tak už 8. apríla o 14.45 sa kolektívnymi prácami predstavia žiaci VO na vernisáži výstavy FLÓRA A FAUNA. Táto výstava bude plná predstáv a znalostí o našej prírode, o farbe, emóciách a snoch. Výstavu si môžete prísť pozrieť do 26. apríla. ZVUKY JARI je názov koncertu žiakov HO, ktorý pripravujeme na 18. apríla o 16.00 hodine. V apríli naši žiaci budú mať časť zahrať aj nominovaným a vyznamenaným občanom nášho mesta pri príležitosti Ceny mesta, každoročne udeľovanej pani primátorkou. A ak sa radi chodíte pozrieť na stavenie mája, určite uvidíte aj našich iskerkáčov.

Jana Kazičková

PRECHÁDZKA STAROU BREZOVOU

2) Dolina, Staré rieky

Na prvej fotografii vidíme pôvodnú podobu Noskovského domu v Doline. Za pozornosť stojí výstupok nad vchodom do domu i drevená pavlač a klenutý vchod na poschodí. Dom, zmenený neskoršími úpravami, stojí v Doline dodnes. Autorom druhej fotografie bol známy slovenský etnograf, národovec a fotograf Pavol Socháň. Fotografiu urobil na Starých riekach a pod názvom „Dievčatá na Brezovej“ ju vydal v sérii „Slovenské kroje“.

Matúš Valihora

MESTSKÁ KNIŽNICA

Stretnutie so spisovateľkou

8. marca 2013 sme privítali v Mestskej knižnici Brezová pod Bradlom spisovateľku, šéfredaktorku časopisu Maxík a Zvonček pani **Danušu Dragulovú-Faktorovú**. Zaujímavá beseda sa uskutočnila so žiakmi prvého stupňa základnej školy. Pani spisovateľka porozprávala o tom, ako vychádza časopis, ako sa zbierajú materiály do časopisov, kto pomáha pri výrobe. Žiaci pred besedou prečítali niekoľko kníh od nej a mali veľa zvedavých otázok nielen o jej tvorbe, ale chceli vedieť, prečo píše a kedy začala tvoriť. Besedy sa zúčastnilo 148 žiakov so svojimi pani učiteľkami.

Druhá beseda sa uskutočnila v mestskej knižnici s predškólakmi z materských škôlok. Prišla k nám do knižnice aj pani primátorka Eva Ušiaková. Spisovateľka dávala deťom hádanky, porozprávala o časopisoch, ktoré vydáva a deti jej rozprávali, s akými zaujímavými rozprávkami sa už stretli a ktoré sa im páčia. Nakoniec jej zarecitovali i zaspievali.

V milej atmosfére sme sa napokon s pani Dragulovou Faktorovou rozlúčili a vybrali sme pár zaujímavých kníh od nej, ktoré obohatia knižničný fond. Z jej tvorby pre deti spomeniem niektoré tituly: Antilopa z Antarktídy, Princezná z Paneláka, Kto spozná levíka, rád si s ním potýka a iné. Veríme, že stretnutie detí so spisovateľkou bolo pre ne malým zážitkom a možno niektoré sa vrátia k čítaniu.

Alžbeta Fedorová

Týždeň slovenských knižníc

Aj v tomto roku 2013 sa Mestská knižnica Brezová pod Bradlom zapojila do celoslovenského podujatia Týždeň slovenských knižníc, ktorý prebiehal na Slovensku od 18. – 24. marca 2013. Knižnica zorganizovala 19. marca 2013 **literárnu a výtvarnú súťaž** k 90. výročiu narodenia a 25. výročia úmrtia spisovateľky **Kristy Bendovej**. Súťaž sa uskutočnila v priestoroch Základnej školy Brezová pod Bradlom a zúčastnili sa jej žiaci zo školského klubu, ročníky 1. – 4. Žiaci si spolu s pani vychovávateľkami ešte pred súťažou prečítali niektoré knihy od K. Bendovej (Ako Jožko Pletko poplietol si všetko, Bola raz jedna trieda, Osmijankove rozprávky, Dobrodružstvá Samka Klampa). Z týchto kníh ilustrovali (krásne ilustrácie), práce sú vystavené

v priestoroch školy. Odborná porota vybrala 8 najlepších ilustrácií, v popoludňajších hodinách sa uskutočnila literárna súťaž, ktorej sa zúčastnilo 16 detí, ktoré boli rozdelené do 4 družstiev. Žiaci boli dobre pripravení, medzi

jednotlivými súťažiacimi kolami boli malé prestávky, ktoré boli vyplnené dramatickými scénkami z tvorby spisovateľky. Súťaž prebehla v tvorivej atmosfére, deti sa navzájom povzbudzovali a tie, ktoré nesúťažili, držali palce tomu svojmu „tímu“. Medzitým moderátorka súťaže (pani Fedorová) zaangažovala aj nesúťažiace deti, ktoré spievali, recitovali a dopĺňali súťažiacich. Zvítazili všetky súťažiace družstvá a ako odmenu dostali zaujímavé náučné knihy a sladkosti.

21. marca 2013 knižnica v rámci Týždňa slovenských knižníc uskutočnila **zážitkové čítanie** pre žiakov 1. ročníka ZŠ (pripravila p. J. Bôžiková). Niektoré deti prvýkrát navštívili knižnicu a bol to pre ne zážitok. Z poličiek si deti povyberali knižôčky, z ktorých si nakoniec samy čítali. To bol zážitok! Na záver teta knihovníčka rozdala deťom prihlášky do knižnice.

V rámci Mesiaca knihy knižnicu navštívili na informativných hodinách i deti z materských škôlok pod názvom „Ahoj, knižnica“.

Alžbeta Fedorová

ŠPORT

Bežci z Brezovej

- 14. 1. 2013 – „Skialp Valčianska dolina“ – Martin Plačko, kat. muži A – 10. miesto
Gabriela Plačková, kat. ženy A – 3. miesto
 - 16. 2. 2013 – „Skialp Winter Race“ Krížna Martin Plačko, kat. muži A – 16. miesto
Gabriela Plačková, kat. ženy A – 9. miesto
 - 23. 2. 2013 – „Malinô Brdo Night Skialp“ Hrabovo Martin Plačko, kat. muži A – 16. miesto
Gabriela Plačková, kat. ženy B – 2. miesto
 - 9. 3. 2013 – „Skialp Čierny Vrch“ Liptovská Lúžna Martin Plačko, kat. muži A – 3. miesto
Gabriela Plačková, kat. ženy A – 1. miesto
 - 16. 3. 2013 – „Hodonínsky kros“ CZ – 5,6 km Ján Varmuža, kat. muži D – 5. miesto
Andrea Borovská, kat. ženy – 9. miesto
Daniel Borovský, kat. ml. žiaci – 4. miesto
 - 16. 3. 2013 – „Malá Fatra Open Skialp 2013“ Martin Plačko, kat. muži A – 8. miesto
Gabriela Plačková, kat. ženy A – 3. miesto
- Ján Varmuža

MESTSKÝ HASIČSKÝ ZBOR

Hasiči športovali

Dňa 23. marca 2013 Mestský hasičský zbor Brezová pod Bradlom usporiadal v priestoroch športovej haly Strednej odbornej školy Milana Rastislava Štefánika Brezová pod Bradlom **10. ročník halového hasičského futbalového turnaja**.

Po otvorení turnaja súťažné družstvá pozdravila primátorka mesta Eva Ušiaková. Kolektívy boli rozdelené do dvoch skupín, kde sa hrali vzájomné zápasy. V prvej skupine boli tieto DHZ: Polianka, Kovalov, Popudinské Močidlany, Gbely, Brezová pod Bradlom. V druhej skupine: Prašník, Matejovec, Vrbové, Senica. Je na škodu veci, že niektoré kolektívy neprišli, aj keď účasť prisľúbili.

Na záver turnaja sa stretli v poradí druhé družstvá zo skupín, ktoré hrali o tretie miesto. Vo vzájomnom stretnutí sa stretli dobrovoľní hasiči z Vrbového a domáci kolektív našich hasičov. Po výsledku 6:0 vyhrali hasiči z Brezovej pod Bradlom a skončili **na treťom mieste**. Vyvrcholením hasičského turnaja bolo finále, v ktorom hrali hasiči z Popudinských Močidlán spolu s hasičmi z Prašníka.

Vítazom turnaja sa stal kolektív DHZ Popudinské Močidlany, ktorý vyhral 4:2. Víťazným kolektívom primátorka mesta spolu s predsedom DHZ Jaroslavom Stančíkom odovzdali víťazné poháre. Takisto obdržal cenu najlepší strelec turnaja. Poďakovanie treba vysloviť domácim členom MHZ a tiež rozhodcom, ktorí turnaj pripravili.

Dušan Michalička

NÁZORY OBČANOV

Fenomén Brezovej

Martin Michálek

(Pokračovanie z čísla 2/2013)

Daktorí z brezovských legionárov zažili aj onú povestnú sibírsku anabázu a potom následnú cestu okolo sveta domov. A to sme už vlastne aj pri spomienke z úvodu o úcte Slovenska k Brezovanom a k Brezovej.

Počas 1. republiky sa Brezová nijako mimoriadne nerozvíjala, nezachytila ekonomický rozvoj, nevznikol tu nijaký veľký podnik. Postavil sa však s nadšením Národný dom Štefánikov a veľká, na tie časy veľmi moderná škola. Zdá sa, že Brezová málo vyťažila aj z návštevnosti mohyly. Rozpad Česko-Slovenska a vznik Slovenského štátu nepriinesli Brezovanom radosť, skôr naopak, nová štátna moc mala s týmto hniezdom luteranizmu a čechoslovakizmu vážne problémy. I po vojne nastupujúca ďalšia nová moc si veľmi sťažovala na **brezovské vylomeniny vo voľbách**. V r. 1946 Brezovania volili Demokratickú stranu, v r. 1948, keď sa už nedalo voliť proti, aspoň hojne odovzdávali biele

lístky. Poprask z toho bol až na najvyšších stranických orgánoch. Po slabom rozvoji v 50-tych rokoch sa Brezová ako mesto začala silne rozvíjať v 60-tych a 70-tych rokoch. Získala opäť aj štatút mesta, ale rovno povedzme, že to už nebola a ani teraz nie je pôvodná Brezová. Ale o tom neskôr.

Teda toľko o historickom vývoji Brezovej. Ale ktorékoľvek mesto či dedina sú takými, akými sú, zásluhou svojich obyvateľov, ich vlastnosťami, postojmi, názormi, činmi. A práve tomu by sme sa chceli venovať v nasledujúcej časti nášho rozjímania o fenoméne nášho mesta, lebo práve naši predkovia tento fenomén vytvorili. S potešením môžeme konštatovať, že o tomto jave sa už písalo, zatiaľ len roztrúsene, dal by Pán Boh, že by sme si už v dohľadnej dobe mohli prečítať všetko toto v syntetickej podobe knihy.

Najcennejšie, najvýstižnejšie, najkomplexnejšie sú určite myšlienky etnológa profesora Jána Michálka, brezovského rodáka. Jeho podania **vlastností Brezovanov** nájdeme najmä v štyroch prameňoch: v predhovore ku monografii Brezovej pod Bradlom z r.1970, potom v jej druhom, rozšírenom vydaní z roku 1998, ďalej v štúdiu Región a osobnosť prednesenej v r. 1996 pri 100. výročí narodenia Jána Papánka a nakoniec v štúdiu Mesto a tradícia, ktorá odznela v Národnom dome Štefánikovom v r. 2001. Niektoré ďalšie krásne myšlienky na túto tému uverejnil aj v niektorých doslovoch ku knihám so vzťahom k Brezovej, prípadne v recenziách takýchto kníh. Keby sme jeho hodnotenia mali pokope v jednej knihe, bolo by to krásne a užitočné a táto esej by ani nemusela vzniknúť. Verme, že takúto publikáciu raz budeme môcť zobrať do rúk.

Pravda, musíme povedať, že aj v starších písomnostiach nájdeme niektoré hodnotenia Brezovanov a Brezovej. Spomeňme aspoň knihu M. Dohnányho História povstania slovenského, cestopis Janka Boora, knihu R. Pokorného, román Koreň a výhonky a črtu Ostriež od nášho klasika Vajanského. Tu ma len napadá, že je veľkou škodou, že sa do nášho mesta nedostal za lekára Martin Kukučín, iste by nám bol zanechal krásne veci o našich predkoch, bol totiž skvelým pozorovateľom života. Mimoriadne cenné informácie o Brezovanoch sú uložené vo všeobecne známom diele Ela Šándora Sváko Ragan z Brezovej, ktoré slovenská spoločnosť pozná skorej vo filmovej podobe ako v literárnej. Fakty o Brezovanoch a o Brezovej nájdeme i v prácach Petra Uhlíka, Oľgy Tvarožkovej, Zuzky Zgurišky, Jána Kostelného, Jely Juričkovej, Štefana Cirana, Slavomíra Michálka, v doslovoch Zory Vanovičovej, Ľudmily Fraňovej i inde.

Keďže nie každý sa dostane komplexne k spomínaným textom Jána Michálka, a tie sú pre nás, ako sme už spomenuli, najcennejšie, najvýstižnejšie, podme poznávať brezovských predkov cez ne. Najideálnejšie by bolo odcitovať tu celé rozsiahle odstavce autorových myšlienok. Tým by bol obraz autorových pohľadov do vnútorného sveta, do duchovného života Brezovanov najkom-

plexnejší. V zhrnutej podobe podajme aspoň tieto úvahy:

Už sme tu spomenuli – Brezová a Brezovanov vytváral roľnícko-remeselnícky charakter mesta, a keď ani to na obživu nestačilo, Brezovania kupčili s rozličnými tovarmi a to ich privádzalo do styku so svetom. Tak si vytvárali istý štandard, častejšie duchovný ako hmotný. To však neznamená, že by neboli museli neraz zápasit' o existenciu, že by nemali aj pocity biedy a neistoty pred budúcnosťou. **Problémy** bol Brezovan neraz ochotný **prekonávať humorom**, čo sa cez famózný televízny film o svákovi Raganovi stalo známym pre celé Slovensko. Inak ale Brezovan bol realista. Rád prijímal nové veci, chcel byť rozhladený, s čím súvisí aj už spomínaná snaha našich predkov po štuďovaní svojich detí, a to často aj vtedy, keď ekonomická situácia v rodine nebola práve ideálna. Prinieslo to pravda pre Brezovú aj isté negatíva, o čom budeme hovoriť neskôr. Brezovania prijímali novosti, nové techniky, nové technológie. V pozostalosti môjho otca Jána Michálka (1900-1968) sa zachovali faktúry za nákup poľnohospodárskych strojov už z konca monarchie i z čias prvej republiky; možno by si tento fakt zaslúžil pozornosť i prípadný výskum a publikovanie. Nevieť, či to bola na Slovensku vtedy všeobecná vec.

Všetko vyššie spomínané formovalo Brezovana ako rozhladeného človeka, a ako sa môžeme dozvedieť v knihe historika (a Brezovana) Slavomíra Michálka Brezová. Osobnosti (ne)známe, špičkoví Brezovania presiahli miestny, regionálny či slovenský obzor, ba niektorí obsiahli až európsky a svetový rozmer. Len málokto z dnešných mladých obyvateľov nášho mesta vie o úlohe diplomata Jána Papánka pri tvorbe Charty OSN. Ešte dobre, že na námestí máme bohato tabuľ (a ešte by mali nejaké pribudnúť), tento fakt oceňujú a obdivujú aj Nebrezovania, môžem to potvrdiť z vlastného poznania.

Etnológ prof. Ján Michálek píše vo svojich vyššie spomínaných prácach, že z Brezovana povstal až svojský typ Slováka, ktorý sa na takého vyvinul cez poctivú prácu na kamenistých poliach i pri remesle. Vedel však, že nie vždy bola úroda, nie vždy bola konjunk-túra, a to viedlo našich predkov k **šetrnosti**, opatrnosti, k mysleniu na „horšie časy“, konštatuje autor. To sa prejavilo aj tak, že viacerí Brezovania sa venovali bankovníctvu a až vynikli v tejto činnosti. Treba povedať, že všetko toto vychádzalo zo skúseností generácií, pričom veľkú úlohu tu hrala rodina. Pre úplnú presnosť ďalších hodnotení prof. Michálka uvedme z jeho myšlienok dlhší citát: „Brezová vždy žila bohatým lokálnym a národným kultúrno-spoločenským životom. Veľký význam pri tom mala **škola a cirkev**. Naše kultúrne a národné dejiny sú priam vzorovým príkladom toho, akú významnú úlohu zohráva škola a učiteľ v živote spoločnosti. Škola a učiteľ, kňaz a cirkev, rodič a rodina boli základnými piliermi výchovy a vzdelávania, pestovania kultúry

a kultúrnosti, **vedomia spolupatričnosti i národného povedomia**“. Veru tak, toto na Brezovej platilo, kolík vzácní učitelia a kňazi tu pôsobili a čo všetko robili. Oni formovali brezovské prostredie a to potom formovalo Brezovanov. Ján Michálek za dôležitý faktor zvláštnosti Brezovanov pokladá osobitné formy spoločenských vzťahov a komunikácie, ktoré sa na Brezovej vyvinuli do noriem tzv. obyčajového práva, napr. to, ako sa ľudia správali k sebe navzájom, ako sa správali k autoritám mesta, najmä teda k tým prirodzeným. A ešte jeden citát z profesora Michálka (z práce Mesto a tradícia): „Vypestovať kultúrne prostredie a kultúrneho človeka trvá veľmi dlho a je výsledkom úsilia celého potenciálu a schopností všetkých v danom prostredí. Zničiť ho však možno veľmi rýchlo.“ To ako upozornenie.

Všeličo by sme ešte vedeli, mohli, ba aj mali napísať o Brezovej a Brezovanoch. Kdesi vpredu sme hovorili, že sa budeme pohybovať najmä na historickej pôde. Ale čo dnešok, je to všetko tak a také? Nuž, povedzme rovno, všeličo sa zmenilo. Zmenila sa Brezová ako sídlo, celé časti mesta už neexistujú, miesto usadlostí brezovských rodov – ich domov, dvorov, stodôl, sádov, záhrad stoja na Brezovej činžiaky a v nich bývajú noví ľudia, veľmi často s nebrezovskými priezviskami. Svet je v neustálom pohybe, Brezová bola miestom, ktoré v istom čase lákalo prácou a bytmi. Staré brezovské nosné rody sa rozplynuli – málo je už na Brezovej Tvarožkovcov, Poláčkovcov, Štefánikovcov, Michálkovcov, Osuských, Ciranov, Bzdúškovcov, Papánkovcov... Kde sú? Treba zájsť na brezovský cintorín, tam sú, tam nachádzame ich mená na nespočetných náhrobkoch, nás ešte žijúcich tam až nostalgia chytá. A iní „historickí“ Brezovania? Sú vo svete – hovorili sme vyššie, že naši brezovskí predkovia, skoršie ako inde, pochopili **význam vzdelania**, študovali a ako takí **ostávali vo svete**. Iní išli za prácou, a iní, keď už si nijako nevedeli pomôcť v borbe za živobytím, odchádzali za more. Mnohí sa nevrátili, koľko náhrobníkov s brezovskými menami by sme si mohli na amerických cintorínoch prečítať. Je potešiteľné, že doktorí ich vnuci či právnicki začínajú mať záujem o mesto svojich predkov.

Všeličo z osobitostí a znakov Brezovej a Brezovanov sme spomenuli. Čo všetko by sa tu však dalo a malo uviesť. Možno, a dúfajme, že iste, bude raz napísaná a vydaná rozsiahla sociologická práca na túto tému. Dnes je všeličo ináč, ako bolo. Len pre ilustráciu: kráčate na Bradlo cez Prielohy a Brezovú nevidíte, je tam les, ale cez stáročia mesto bolo vidieť, boli tam totiž polia, pasienky. Iste aj nové generácie Brezovanov s iným pôvodom si časom vytvoria svoje brezovské povedomie. Po uvedení si toho všetkého, čo sa tu spomenulo, dochádzame k záveru: Brezová a Brezovania sú zvláštny a vzácny fenomén. A čím rozpravu ukončiť? Zdá sa mi, že jej prvou vetou: „Mal som to šťastie narodiť sa na Brezovej, byť Brezovanom!“

Martin Michálek

Ad: Verejná zbierka „Krajší Národný dom Štefánikov“

Priznám sa, že ma údaj o konečnom stave príspevkov uverejnený v januárových Novinkách prekvapil. Znamená to, že za 12 mesiacov občania prispeli pri počte obyvateľov cca 5200 na osobu čiastkou 0,27 eur (8 Sk pre tých, ktorí ešte eurá prepočítavajú na koruny). Je to veľmi smutný fakt, a Brezovania sa ozaj v tomto smere nemajú čím chváliť.

Svedčí to snád o „blbej“ nálade v našom meste? Alebo o skepse, pesimizme, či iba o obyčajnom nezájume?

Veľkým sklamaním je pre mňa postoj podnikateľov na Brezovej. Je mi jasné, že nežijeme v dobe, keď Kovové tkaniny š.p. či Pružinárne a strojárne š.p. financovali celý spoločensko-športový život v našom meste. „Baťovské“ podnikanie sa síce stále uznáva, ale v slobodnom kapitalizme niet už žiadnych nástupcov. A možnosti sú neobmedzené... Je len smutné, a zároveň paradoxné, že demokracia priniesla v duchu „každý nech sa stará o seba“ tak silný individualizmus, že málokto je ochotný niečo nezištne pre spoločnosť vytvoriť, niečím prispieť. Veľká časť patrí všetkým výnimkám.

Pokiaľ je to však dôsledok nedôvery občanov voči vyhlásenej zbierke, bolo by sa treba nad tým zamyslieť.

Bola zbierka dostatočne spropagovaná? Mali občania všetky potrebné informácie ohľadne účelu, na ktorý bola vyhlásená? Myslím tým informácie o rozpočte na opravu Národného domu, o plánovanom využití objektu, o predstave štruktúry kultúrno-spoločenských aktivít. Informácie mali byť zverejnené na troch miestach – vývesná tabuľa, Novinky spod Bradla, web. stránka mesta a priebežne aktualizované. Som snád jediná občanica, ktorej takéto informácie chýbali?

Neviem, či je možné zbierku obnoviť, resp. predĺžiť tak, aby sme všetci dostali šancu urobiť reparát. Aby sa za nás naši predkovia nemuseli hanbiť!

Anna Kostelná

Skutočný príbeh

V sedemdesiatych rokoch minulého storočia ako poslanec Mestského národného výboru v Brezovej pod Bradlom som bol v tom častom styku s občanmi môjho volebného obvodu. Snažil som sa minimálne aspoň raz v roku stretnúť s ľuďmi môjho obvodu. Pýtal som sa na ich názory na fungovanie mesta. Pomerne častejšie, ale náhodne som sa stretával s nebohým pánom Jánom Juričkom, prezývaným „silák“.

Spomínam si na udalosť, o ktorej mi sám rozprával. Išlo o zdĺhavé neriešenie jeho záležitosti týkajúcej sa nehnuteľností vtedajším Okresným národným výborom (ONV) v Senici.

V roku 1958 bola na oficiálnej návšteve u nás delegácia ZSSR v čele s generálnym tajomníkom ÚV KSSZ a predsedom rady ministrov Nikitom Chruščovom. Miting

s občanmi sa konal v Bratislave na vtedajšom Gottwaldovom námestí. (I ja som sa zúčastnil tohto zhromaždenia). Chruščev budil dojem jednoduchého prístupného človeka, naopak Bulgarin odmeraného elegantného diplomata, ktorý stál na tribúne vedľa neho. Ten vykonával predsedu Najvyššieho soviету. Pán Juriček (ďalej budem používať výraz „strýko“) vedomý si prístupnosti Chruščeva, rozhodol sa ho počkať pred Smolenicami a odovzdať mu svoju písomnú sťažnosť na vyššie uvádzanú záležitosť. Delegácia mala naplánované nocovať na zámku v Smoleniciach. Náš odvážny občan sa vybral na bicykli za Smolenice a čakal na svoju šancu. Nakoľko sa delegácia omeškala o pár hodín voči plánovanému príchodu, strýko tam čakal pri kraji cesty dlhšiu dobu. Príslušníkom Zboru národnej bezpečnosti bol podozrivý a posielali ho preč. On sa nedal a povedal, že čaká na Nikitu Chruščeva s dôležitou sťažnosťou. Hoci mu neverili, predsa ho tam nechali. Už sa zvečerievalo a vtom vidí svetlá kolónny áut. Ihneď sa postavil do stredu vozovky a dvíha ruku. Kolóna zastavuje. Prvé auto z kolóny bolo sprievodné. Jeden z pánov sediacich v ňom otvorí okno a nadáva strýkovi čo si to dovoľuje. Strýko vraví: „Čakám na Nikitu Chruščeva, mám pre neho jednu sťažnosť.“ Odpoveď znela, aby nezdržoval a ustúpil z cesty. Vtom z druhého vozidla driemajúci Nikita otvoril okno a hovorí: „Što chočeš, tavarišč?“ Strýko v krátkosti lámovou ruštinou mu povedal, čo chce a podal mu obálku so sťažnosťou. Nikita si obálku zobral, pozdravil a pokračoval v ceste.

Asi po týždni išiel strýko do Senice a ako prechádzal okolo ONV, z okna volá na neho ženský hlas: „Pán Juriček, pán Juriček, poďte rýchlo sem.“ Strýko prišiel do príslušnej kancelárie a tam mu hovoria: „Pán Juriček, to ste nevedeli k nám prísť a urobili ste nám takúto ostudu?“ Strýko sa iba pousmial a hovorí: „To sa nehanbite povedať, veď nie raz som tu bol. Záležitosť okamžite vyriešili v prospech strýka.“

V tejto súvislosti si pamätám na spomienku účastníka mítingu pri príležitosti návštevy Chruščeva v Košiciach, ktorý sa konal pár dní po Bratislave. Moderátor tohto mítingu vyzval prítomných, aby napísali na lístok otázku na Chruščeva. Boli utvorené koridory medzi zhromaždením a poverení ľudia zbierali lístky s otázkami. Keď moderátor prečítal a preložil otázku, že prečo odsudzujú kult osobnosti Stalina až po jeho smrti a nie, keď žil, Chruščev sa pýtal prítomných, aby zdvihol ruku ten, kto napísal túto otázku. Ruku nikto nezdvihol, a preto odpoveď znela: „Vidíte, bojíte sa, i my sme sa báli.“

S našim smelým Brezovanom sa traduje viacej veselých príhod. Bol to človek tichej miernej povahy, ale vynikal nevídanou fyzickou silou. Jedna z týchto príhod bola nasledovná. Strýko so zapriahnutou kobyľou vo voze ide smerom na Myjavu. Za Brezovou ide oproti nemu skupina regrútov

podgúražená alkoholom a veselo si spieva. Keď sa mali stretnúť, prehradili mu cestu a robili si z neho i z kobyly srandu. Strýko im pokojne, pomaly vraví: „Chlapci, ustúpajte, dajte mi pokoj.“ Keď to strýko zopakoval tretí raz a regrúti to nerespektovali, tak zišiel z voza. Keď lapil prvého z nich za golier a prudko hodil do najbližšieho šípového kriku, ostatní sa rozprchlí ako vrabce. Hneď pochopili svoje nerovné.

Josef Ďuriš

Žil plnohodnotný čestný život

Dňa 10. februára 2013 sme odprevadili na večný odpočinok **Ing. Jána Bzdúška** vo veku nedožitých 88 rokov, rodáka a obyvateľa Brezovej.

Bývalý zamestnanec Kovových tkanín (KTB), neskôr Pružinárne a strojárne Brezová (PSB) si ho pamätajú hlavne ako výrobo-technického a neskôr technického námestníka riaditeľa. Poznal som

ho od môjho nástupu do fabriky v r. 1959. Pomerne často sme sa stretávali a hovorili spolu. Vo fabrike tech. rozvoj mu bol veľmi blízky. Bol autorom a často i spolurealizátorom viacerých zlepšovákov a technických riešení. Bol to skromný, priamy, čestný, kamarátsky človek. Bol praktický, vedel objektívne posúdiť možnosti výroby, pretože bol aj vyučený strojár, absolvent priemyslovky a vysokej školy technického zamerania. Bol mimoriadne zručný, hlavne pri drevorezbe. Tej sa úplne venoval až pri nástupe na starobný dôchodok. Vytvoril celkovo vyše 80 kusov krásnych drevorezieb, ktoré zdobia obydlia celej jeho rozvetvenej rodiny, ďalších príbuzných a priateľov. Sú to doslova umelecké diela, výstava ktorých by potešila každého návštevníka. Pri tejto záľube nachádzal relax a pohodu, ktorú nachádzal i v rodnom domčeku vo Štvrtníku.

Do bývalých KTB nastúpil v r. 1956. Prišiel z Turčianskych strojární z Martina. Zlanárlili ho Ján Repta, Ján Kostelný, František Lipka a niektorí ďalší ľudia, ktorí chceli pozdvihnúť fabriku i Brezovú na vyššiu úroveň, vedomí si samozrejme jeho schopností.

Nikdy sa nesprával nadradene, vzhľadom na jeho funkciu. Pozhováral sa s každým zamestnancom či spoluobčanom ako rovný s rovným, ako brat s bratom. Spoločensky sa tiež aktívne angažoval vo verejných funkciách, i v Zväze protifašistických bojovníkov. Pôsobil i ako poslanec Slovenskej národnej rady (SNR). Svojou zaneprázdnenosťou z titulu pracovnej funkcie i prácou vo verejných funkciách mu nezostával čas ani pre výstavbu rodinného domu.

Bol spokojný s družstevným bytom. Ach, ako to kontrastuje so súčasnosťou. Pre mnohých vlastníkov bývalého národného majetku sú prvoradá ich nie lacné rodinné sídla.

Tým mladším pripomeniem, že pred r. 1989 bol v PSB jeden riaditeľ a päť námestníkov riaditeľa. Po r. 1989 a po tzv. „DIVIZIONALIZÁCI“ PSB, vzniklo 17 divízií, 17 generálnych riaditeľov s platni niekoľkonásobne vyššími ako mal riaditeľ Ing. Repta či jeho námestníci.

Ing. Bzdúšek vynakladal všetok svoj um pre napredovanie fabriky i mesta. Potreby fabriky, mesta ako i potreby ľudí boli pre neho prioritné. V čase, keď bol poslanec SNR, odmeny pre nich boli neporovnateľne nižšie ako majú súčasní poslanci. Vtedy plat poslanca, ak to tak nazveme, Ing. Bzdúšek hravo minul na režijné náklady svojho osobného auta, ktorým sa vozil na rôzne pracovné činnosti, vyplývajúce z titulu funkcie. Pred rokom 1989 bola v SNR disciplína. Poslanci si nedovoľovali bezdôvodne neprísť, či meškať na zasadnutie.

O jeho plodnom živote svedčí veľké množstvo dielničkou.

V období II. svetovej vojny sa aktívne zapojil do protifašistického odboja. Bol členom partizánskeho oddielu „REPTA“. V r. 1995 vydal spolu s Jurajom Baranom publikáciu Spomienky na SNP v podbradlianskom kraji. Táto publikácia, ako uvádzajú autori, sa snaží poukázať na to, že tak ako v minulosti v zložitých dobách, ľud tohto kraja nikdy neváhal, tak i v tých vojnových pohnutých časoch, vedel sa správne zorientovať a postaviť sa na správnu stranu. Nečakal ako sa vyvinú udalosti po rozbití ČSR, ale napriek riziku a obeť tiam konal podľa vlastného svedomia a ľudského cítenia.

Touto publikáciou nechali autori svedectvo o odvahe partizánskeho oddielu pre súčasnú i budúce generácie, ktorej odkaz tkvie v tomto verši :

*Vy mladí, čo po nás prídete,
vy na to zabudnúť nesmiete,
keď zem sa krvou našou kropila,
vtedy sa sloboda rodila.*

Češ jeho vykonanej práci.

Jozef Ďuriš

Pozn. Tento príspevok redakcia obdržala pred vydaním Noviniek č. 2. V tom čase autorovi nebol známy text príspevku „Odchod veterána“.

Nezabúdajme...

V čase druhej svetovej vojny mnohé kopaničiarske usadlosti sa aktívne zapojili do ukrývania utečencov, letcov i podpory partizánov. O niektorých sa to vie a niektoré upadajú do zabudnutia a ich zásluha sa situuje do iných lokalít. Dostala sa mi do rúk kniha pána Milana Varsíka Nepokorená Javorina a v nej ma zaujal článok Poliakov Edward Lanyszewski. Uvedená knižka

v tejto stati opisuje udalosť, ktorá sa stala 6. 1. 1945. Túto istú udalosť opisuje aj knižka pána Ing. Jána Bzdúška a pána Juraja Barana, citujem „Spomienky na Slovenské národné povstanie v podbradlianskom kraji“ v článku Boj na Danech Vrchu. V prvom prípade je hlavná udalosť situovaná do kopanice U Kravárikov, v druhom prípade asi o jeden kilometer vzdalenej kopanice Danech Vrch a kopanica U Kravárikov nie je spomínaná vôbec. Obidve publikácie uvádzajú len jednu udalosť – **stret partizánov s Nemcami**; nepopisujú predchádzajúce ani nasledujúce udalosti. Keďže som rodák z kopanice U Kravárikov, dovoľujem si popísať, čo si pamätám, čo som počul, čo som prežil i to, akú odmenu dostala kopanica U Kravárikov od spoločnosti.

Kopanica „U Kravárikov“ sa nachádza v jednej peknej kotlinky v katastri Brezovej pod Bradlom. Kotlina je ohraničená vyvýšeninami z južnej, západnej, severnej a čiastočne i východnej strany. V čase druhej svetovej vojny boli obývané dve hospodárske usadlosti, jedna usadlosť obývaná

nebola. Jej majiteľom bol pán Ján Ševčík, ktorý sa presťahoval do Vrbového. V tom čase som bol 5 až 7 ročný chlapec. Niečo si pamätám a niečo viem z rozprávania rodičov i vzdialených susedov. Dominantnou rodinou tejto kopanice – so silným vlastneckým cítením – bola naša rodina. Rovnako asi zmýšľal i sused, ktorý o mnohom vedel, mnoho počul a neprezradil.

Nezabúdajme... Vlastimil Kravárik
(Pokračovanie v budúcom čísle)

Príspevky v tejto rubrike vyjadrujú názory ich pisateľov, nemusia vyjadrovať stanovisko redakcie. Svoje názory, postrehy a komentáre posielajte elektronickou poštou na adresu: mesto@brezova.sk.

Upozorňujeme prispievateľov do tejto rubriky, že redakčná rada sa rozhodla neuvieňovať články neaktuálne a články, ktoré nesúvisia priamo s dňom v našom meste.

Mesto Brezová pod Bradlom
Mesto Myjava
Obec Košariská
Obec Prieipasné
Spoločnosť M. R. Štefánika
Spolok rodákov M. R. Štefánika
Ministerstvo obrany SR
Slovenské národné múzeum
Cirkevný zbor ECAV Brezová p. B.
Cirkevný zbor ECAV Košariská – Prieipasné

Vás pozývajú na

REGIONÁLNU SPOMIENKOVÚ SLÁVNOSŤ NA BRADLE

94. výročie tragickej smrti gen. M. R. Štefánika

Pod záštitou predsedu vlády Slovenskej republiky

Brezová pod Bradlom 3. mája 2013

PROGRAM	
16.30	• Slávnostné odhalenie repliky pylónov z ostrova Vava'u – centrum obce Košariská
17.00	• Služby Božie v evanjelickom kostole v Košariskách
18.15	• Spoločná návšteva Múzea M. R. Štefánika v Košariskách
18.30	• Fakľový pochod z Košarísk na Bradlo
19.30	• Slávnostné príhovory
19.50	• Slávnostné zapálenie vatier

SPRIEVODNÉ AKCIE
 4. máj 10.00 hod. • V. Štefánikova spomienková jazda (Motoclub FREE SPIRIT)

KYVADLOVÁ DOPRAVA 16.15 – 21.00 hod.
 Autobusová stanica Brezová – Košariská 16.15 hod.
 Košariská – Bradlo 18.45 hod.
 Autobusová stanica Brezová – Bradlo 17.30 a 18.30 hod.
 Bradlo – Autobusová stanica Brezová 20.30 a 21.00 hod.

Cirkevný zbor ECAV na Slovensku Košariská – Priepasné, Obec Košariská, Živá Ratolest', o. z., Múzeum SNR Myjava
Vás srdečne pozývajú na

SPOMIENKU NA RODIČOV M. R. ŠTEFÁNKA

KOŠARISKÁ 20. - 21. 4. 2013

pri príležitosti

100. výročia úmrtia Pavla Štefánika,
prvého evanjelického farára na Košariskách
a 160. výročia narodenia
Albertíny Štefánikovej rod. Jurenkovej

Životné jubileum Fedora Mikulčíka

Šesťdesiat rokov sa dožíva ilustrátor, grafický dizajnér a typograf Fedor Mikulčík z Brezovej pod Bradlom. Narodil sa v Trenčíne 28. marca 1953, detstvo prežil na Poriadí a v Brezovej, kde ukončil základnú školu. Po štúdiu na Strednej škole umeleckého priemyslu v Bratislave sa viackrát pokúšal dostať na Vysokú školu výtvarných umení, no pre otcove kádrové posudky mu to nebolo dovolené... Po vojenskej prezenčnej službe sa vrátil k práci na „propagačnom oddelení“ v národnom podniku Kovové tkaniny, neskôršie premenovanom na Pružináreň a strojárňu Brezová. Oženil sa s Vierkou, rodenou Varsíkovou, spolu sa tešili z dcéry Aničky a syna Janka. Po ťažkej nemoci mu manželka zomrela pred tromi rokmi... Od zmeny politických pomerov je Fedor Mikulčík spoluvlastníkom a pracovníkom grafickej dielne Linea, sídliacou v mieste bydliska. Na zviditeľňovaní svojho mesta i okresu Myjava podieľa sa už dlhé roky množstvom aktivít. Činný je aj v Slovenskom zväze protifašistických bojovníkov. Jeho životné jubileum bolo okrem obligátnej gratulácie aj príležitosťou k nášmu rozhovoru.

Spomeň svoje začiatky i postupné začleňovanie sa do grafického a výtvarného diania vôbec.

Boli to prvé pokusy a aj prvé neodolateľné prejavy duše, keď som ako trojročný, podľa spomienok rodičov, pokreslil čerstvo natretú stenu susedovho domu. Určite ma zlákala veľká biela plocha a podľa mojich predstáv zmestil sa na ňu celý parný vláčik... Ako každé vtedajšie dieťa, aj mňa očarovalo bábkové divadlo. Z krabice som si urobil jednoduché javisko, z papiera figúrky a scény na rôzne rozprávkové príbehy... Počas dochádzky do základnej školy ma výtvarnú výchovu učila pani učiteľka Valéria Papánková, výdatne mi pomáhala i teta Irena z Budapešti. Na „šupke“ (škole umeleckého priemyslu) sa môj pohľad na výtvarné umenie rozšíril a formoval hlavne zásluhou akademického maliara Rudolfa Filu. Viac som sa začal venovať mal-

be, urobil som zložitejšie pokusy s grafickými technikami i grafickým dizajnom... Dnes sa kresleniu a výtvarným návrhom venujem sústavne.

Ako vnímaš proces hľadania vlastného umeleckého výrazu?

Nikdy som nehladal a nezdôrazňoval nejaký vlastný či špeciálny znak. Všetko tvorím skôr intuitívne, vychádzajúc z okamžitého emocionálneho stavu, pohľadu na veci i udalosti, ktoré prežívam a chcem zobrazením „zvečniť“.

Bola to teda knižná a časopisecká grafika, na čo si sa orientoval a dodnes zameriavaš, alebo si prežil aj nejakú radikálnu zmenu?

Najviac ma časovo „zamestnávajú“ ilustrácie v detských časopisoch, veľa sa venujem grafickému dizajnu a typografii. Byť v tejto branži je radosť, ale je to aj moja živnosť v nemilosrdnom konkurenčnom prostredí. Hodne experimentujem, a tak ďalšie zmeny smerom ku kvalite ma možno ešte čakajú.

Máš dostatok objednávok pre tlačené médiá, prípadne pre ďalšie aktivity?

Typografia, teda tvorba kníh, je pekná a zaujímavá práca. Grafické stvárnenie každého z prvkov robím pre okolie, ktoré je geograficky dané praktickým dostupom a pracovným zameraním našej firmy – dielne Linea. Mám za sebou už veľa realizovaných a zaujímavých knižných titulov pre Brezovú, Myjavu, Vrbové, Senicu, Piešťany, ba jednu publikáciu som robil minulý rok do Nitry. Pravidelne pre tlač spracúvam Novinky spod Bradla, Jablonský klebetník, Sinokvet (občasník Spolku rodákov M. R. Štefánika). V minulosti to boli aj Myjavske noviny, Vrbovské noviny a Bradlo pre Spoločnosť MRŠ. Viac ako dvadsať rokov robím ilustrácie pre rôzne detské periodiká celoslovenského dosahu, zo začiatku pre Včielku, Zorničku, Domino, neskôr Ohník a pripravoval som kompletne aj zopár čísel Luludi pre rómske deti. V súčasnosti sú to hlavne práce pre časopis Bobík.

Ako narábaš s metaforami, výtvarnými symbolmi či nejakými charakteristickými „skratkami“?

Hlavne v stvárňovaní myšlienok vo voľnej tvorbe je pre mňa dôležité, aby som im dal viacrozmerý význam. Pri grafickom dizajne, konkrétne pri tvorbe logotypu, znaku alebo nejakého grafického symbolu, prebieha niečo podobné. Snažím sa do diela dostať čo najviac symbolov a významov, veď tým logo naberá na charaktere. Myšlienkový obsah abstraktného znaku je pre mňa podstatný.

Máš svoju pevnú kresbovú líniu?

Myslím si, že moja práca má charakteristické prvky, aj keď to nesledujem a nekladám si na tom. Každý výtvarník má svoj rukopis, ale nikdy som sa nad tým hlbšie nezamýšľal. Zopár priateľov mi už povedalo, že poznali predloženú kresbu ako „moju“.

Akú pracovnú (výtvarnú, grafickú) techniku využívaš najradšej?

Používam a využívam celú škálu techník podľa toho, čo potrebujem spraviť a čo vyjadriť. Od kresby tužkou (tuhou rôznych veľkostí a kvalít) cez využitie rôznych farieb na vodovej báze, koláže, až po grafic-

ké techniky (lino, drevorez, slepotlač, lept, suchá ihla) a olejové farby. Pri ilustráciách detských časopisov používam akvarel, ktorý dotváram v počítači, ba jeho použitím mnohé ďalšie práce vznikajú už kompletne.

Ktorý aspekt uprednostňuješ v prácach pre deti? Psychologický, estetický či iný?

Pri ilustráciách pre deti sa snažím o zachytenie časového rozmeru deja vo výtvarnom vyjadrení. Dôležitý je aj správny výber textovej časti poviedky alebo rozprávky, ktorú idem ilustrovať; aby som dobre vystihol jej charakter a podstatu príbehu.

Diapazón tvojich diel je obdivuhodne široký.

Okrem kreslenia, maľby i grafiky som vyskúšal návrhy a realizácie interiérov, nábytku, scénografie, ďalej prípravu divadelných kostýmov, tvorbu autorských animovaných filmov, keramiky či šperkov, odlievanie z kovu, výrobu suvenírov. Pripravujem sa robiť divadelné bábkky – marionety, naskicované mám kinetické objekty... Plánov mám ale viac ako časových možností.

V niektorej predchádzajúcej otázke si okrajovo spomenul fenomén počítač. Ako hodnotíš jeho ďalšiu technickú a umeleckú pomoc?

Je mojím hlavným pomocníkom pri grafickom dizajne. Potrebujem a využívam ho každý deň, ale nie som jeho otrokom. Získal som s ním neobmedzené možnosti stvárnenia akejkolvek myšlienky. Teraz na počítači s príslušným softvérom zvládam za kratší čas všetky svoje predstavy o budúcej podobe grafickej úpravy. Počítač je však pre mňa stále len nástroj, ako napríklad tužka. Som ale presvedčený, že ona i štetec budú v mnohých postupoch pre výtvarníka ešte dlho nenahraditeľné.

Spomínam si na teba i ako na scénického výtvarníka brezovského Divadelného súboru J. M. Hurbana. Bola to diametrálne odlišná práca v tvojom žánri?

Ani nie. Pri navrhovaní scén ma zaujímal výtvarný, ale aj technický riešenie. Aby výprava a doplnky „hrali“, aby boli súčasťou deja. Niečo podobné som riešil už vo svojich pokusoch s animovaným kresleným filmom. Pripravoval som ho podľa vlastného námietu, scenára a režijného postupu, takže mi aj realizácie nápadov pre divadlo boli veľmi blízke.

Ako sa permanentne staráš o kondíciu duše a rozširovanie výtvarného videnia?

Pri výtvarníctve akéhokolvek druhu je dôležité poznanie histórie. Dejiny umenia a všeobecné dejiny sú pre mňa zdrojom inšpirácie a motivácie. Som presvedčený, že výtvarník by mal byť niekto ako polyhistor. Mal by mať slušné encyklopedické vedomosti a základné poznanie celej škály vecí a dejov tohoto sveta, ktoré sa v tvorbe dajú využívať.

Tvoja účasť na výstavách či iných prezen-táciách tvorby.

Prvé autorské výstavy s kolegom Vladom Pagáčikom sme mali už začiatkom sedemdesiatych rokov minulého storočia. Dve v Brezovej, jednu na Myjave. Vtedy som sa

venoval grafike. Neskôr to boli aj skupinové výstavy so spolupracovníkmi. Založili sme klub výtvarníkov (Irena Bašniarová, Pavol Blažek, Jana Kazičková, Štefan Kriho, Peter Blažek, Vladimír Pagáčik, Fedor Mikulčík) s bohatou škálou techník, ktorým sa každý jednotlivo venoval: maľba, grafika, textilné aplikácie, ilustrácie, drevorezba, umelecká fotografia. Pritom som sa pravidelne zúčastňoval na okresných, krajských a celoslovenských výstavách amatérskej tvorby, z ktorých mám niekoľko ocenení v umiestnení na popredných miestach. A boli aj prvé.

Prezrad' niečo aj o vašom pracovnom kolektíve v bývalej PAS-ke, o aktivitách v Linei, prípadne o synovi, ktorý ide v твоjich stopách.

Na oddelení propagácie brezovskej fabriky sme postupne vytvorili výborný tvorivý kolektív. Bol som pri zakladaní grafického oddelenia pri ofsetovej tlačiarňi (s už existujúcou písmomaliarskou dielňou), ktoré sa následne vyprofilovalo na samostatné oddelenie podniku so širokým dosahom aj pre mesto a okolie. Pracovisko sme s časťou kolegov začiatkom deväťdesiatych rokov minulého storočia pretransformovali na samostatnú firmu Linea (spoluvlastníci Štefan Gavurník, Alena Bartáková, Štefan Majkut, Pavol Blažek, Peter Blažek, Fedor Mikulčík) poskytujúcu služby v grafickom dizajne, typografickú tlačovú prípravu, ofsetovú tlačiarňu s knižárskym dokončovaním zákazok a fotografické práce. Dnes nás už je menej... A syn Janko? Ide síce v otcových šlapajach, no teší ma, že cestou výrazne vlastnou.

*Za rozhovor poďakoval
Peter Pavel Uhlík*

INZERCIA

Hľadáme na prenájom 2-izbový byt alebo garážku. Zn. Slušný s zodpovedný pár. 0905 762 789

CIRKEVNÉ OZNAMY

- 08. 04. (pondelok) 10.00 hod. stretnutie mamičiek s deťmi na fare.
- 10. 04. (streda) 18.00 hod. biblická hodina v zborovej sieni.
- 14. 04. (2. nedeľa po Veľkej noci, Misericordias Domini) 10.00 hod. hl. služby Božie. 14.00 hod. nešporné bohoslužby v Priepasnom.
- 17. 04. (streda) 18.00 hod. biblická hodina v zborovej sieni.
- 19. 04 – 21. 04. (piatok – nedeľa) víkendové stretnutie konfirmandov v Slavkove.
- 21. 04. (3. nedeľa po Veľkej noci, Jubilate) 10.00 hod. hl. služby Božie. 14.00 hod. nešporné bohoslužby v zborovej sieni.
- 22. 04. (pondelok) 10.00 hod. stretnutie mamičiek s deťmi na fare.
- 24. 04. (streda) 18.00 hod. biblická hodina v zborovej sieni.
- 27. 04. (sobota) biblický cyklovýlet na hrad Branč. Odchod o 9.00 hod. spred fary.
- 28. 04. (4. nedeľa po Veľkej noci, Cantate) 10.00 hod. hl. služby Božie.
- 03. 05. (piatok) 17.00 hod. tradičné spomienkové služby Božie v ev. kostole v Košariskách pri príležitosti 94. výročia tragickej smrti M.R. Štefánika.
- 05. 05. (5. nedeľa po Veľkej noci, Rogate) 10.00 hod. hl. služby Božie.
- 06. 05. (pondelok) 10.00 hod. stretnutie mamičiek s deťmi na fare.
- 09. 05. (Vstúpenie Krista Pána na nebo, Ascensio Domini) 18.00 hod. slávnostné služby Božie v chráme Božom.
- Každý piatok o 16.30 stretnutie dorastu.
- Každý piatok o 17.30 spoločenstvo evanjelickej mládeže.
- Každá nedeľa o 10.00 detská besiedka. Všetko v priestoroch bývalej ev. školy (Dom služieb).

Spomienka na Vierku

Dňa 26. marca 2013 by oslávila naša kolegyňa Vierka Mikulčíková životné jubileum 60 rokov.

Od nástupu na miesto kultúrno-osvetovej pracovníčky v roku 1997 vlastnou iniciatívou, ale aj s úctou a láskou budovala **archív historických artefaktov** nášho mesta, ktoré spracovávala, pri rozličných príležitostiach vystavovala a sprístupňovala občanom mesta.

J e d e n z najkrajších, ba pre mnohých významným krokom v odkaze generácií bolo „oživenie“ **brezovského perka**.

V roku 2008 spečatila svoju túžbu a vydala útlú knižočku Brezovské perko. Navždy zostane spojené s jej menom a krásnym odkazom jej mamy, ktorý šírimo ďalej na kultúrno-spoločenských akciách spojených s tradíciami.

Organizovala a zabezpečovala činnosť hádzanárskeho oddielu. Po tom, čo v mladosti reprezentovala Baník a Bradlan ako žiačka a dorastenka, sa zapájala do dlhodoobej súťaže a **organizovania turnajov**. Jej veľkou zásluhou bolo stretnutie hráčok a funkcionárov TJ Bradlan pri príležitosti 40. výročia hádzanej. Toto stretnutie malo veľkú spoločenskú úroveň a ohlas. V roku 2007 mala priamu zásluhu na oživení a udržaní činnosti oddielu a podporovala jeho činnosť v jeho kritickej dobe.

Okrem hádzanej mala blízko aj k iným športom. Organizovala cvičenie aerobiku, pod jej vedením sa uskutočnilo niekoľko ročníkov pretláčania rukou, začala s činnosťou šachového krúžku, podporovala založenie detskej tanečnej skupiny ICE, nadviazala i spoluprácu s klubom motorkárov Free Spirit. O šport na Brezovej mala eminentný záujem. Bola nadšená každými dobrými výsledkami domácich športovcov, ktoré zviditeľňovala na stránkach Novínok spod Bradla, zároveň bola aj členkou redakčnej rady týchto Novínok a **stálou prispievateľkou**. Pre miestnu kultúru, históriu a šport bola oddaným človekom telom a dušou.

Človek zaniatený pre túto prácu je k dispozícii vždy, keď si to okolnosti vyžadujú. Za svoju zásluhnú činnosť bola v roku 2007 ocenená Cenou primátorky mesta.

Kniha života našej Vierky je napísaná o krásnom plnení ľudských povinností, o radosť z výsledkov v kultúrnom živote, o tisícoch drobností, z ktorých sa skladá celý tento svet.

Stretnutie s Vierkou, to nebol len letmý úsmev, ale aj vreľý stisk ruky a mnoho vypovedaných slov. Nesmierna vďaka ti za všetko, nezabudneme.

vokálna skupina

FLUENT

FRAGILE

FRAGILE

kinosála ND Štefánikovo
Brezová pod Bradlom

18. apríl 2013
o 18:00 hod.
vstupné: 12€, v predpredaji 10€

Predpredaj vstupeniek : sekretariát MsÚ Brezová pod Bradlom do 17.4. 2013, info : www.brezova.sk

Oznam

Výpadky TKR v Brezovej pod Bradlom a širokom okolí boli spôsobované vypadávaním el. siete od Kamzíka, Zobora, Javoriny až po kótu Bradlo, čím dochádzalo k prerušovaniu televíznych programov a internetu. Ďakujeme za pochopenie.

Technická kancelária SATRO

Podakovanie

Ďakujem Mestskej polícii v Brezovej pod Bradlom, konkrétne náčelníkovi Marošovi Sadákovi a príslušníkovi Romanovi Kozubíkovi, za ochotu a pomoc pri riešení dlhodobého problému, s ktorým som sa na nich obrátila. Situácia bola riešená k spokojnosti zúčastnených strán.

Anna Griechenbaumová

Ďakujeme firme MicroStep CDM s.r.o. za finančný dar, ktorý poskytla na nákup kníh pre Mestskú knižnicu Brezová pod Bradlom.

Mestská knižnica

Slovenský zväz telesne postihnutých v Brezovej ďakuje Mestu Brezová pod Bradlom za schválenú dotáciu na rok 2013.

Alena Greguštibirosová, predsedníčka SZTP

POĎAKOVANIE

Blízka pozostalá rodina úprimne ďakuje všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí odprevadili dňa 10. februára 2013 na poslednej ceste nášho drahého manžela, brata a príbuzného Ing. **Jána Kendru**. Osobitne ďakujeme za dôstojnú rozlúčku pani farárke Mgr. Lívií Lichancovej, mužskému cirkevnému zboru a tiež pohrebníctvu Eckert. Ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary.

smútiaca manželka s pozostalou rodinou

Chceli by sme vyjadriť podakovanie pohrebnej služby Eckert, pani Eckertovej, pani Dobrovodskej a celému ženskému spevokolu za to, že dňa 18. marca 2013 v Myjave dôstojne a krásne odprevadili na poslednej ceste vzácneho človeka, ktorého poznalo mnoho ľudí, pána **Karola Motúza**, ktorý zomrel 14. marca 2013 vo veku 84 rokov. Úprimná vďaka.

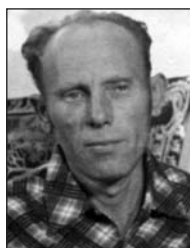
S úctou bývalí spolupracovníci a priatelia.

Úprimne ďakujeme všetkým, ktorí dňa 26. marca 2013 odprevadili na poslednej ceste nášho milovaného manžela, otca, starého otca p. **Jána Smolíka** z Myjavy, ktorý nás navždy opustil 21. marca 2013 vo veku 68 rokov. Veľké podakovanie patrí pohrebníctvu

Eckert, p. Dobrovodskej a brezovskému ženskému spevokolu. Všetkým ďakujeme za dôstojnú rozlúčku, kvetinové dary a slová útechy, ktorými sa snažili zmierniť náš žal.

smútiaca rodina

SPOMÍNANIE

Dňa 19. marca 2013 sme si pripomenuli 30 rokov od smrti manžela a otca pána **Jozefa Farkaša**, ktorý nás náhle opustil. Skončila sa žitá púť na drahého manžela a otca nedá sa zabudnúť. Láskové ruky a modrých očí

svit, pretrhla smrť šťastia niť.

S úctou si spomína manželka a dcéry.

Dňa 28. marca 2013 uplynul rok od smrti drahého manžela **Jána Kučeru**. Už nikdy nevráti sa čas. Môžeme len kyticu z lásky na tvoj hrob dať, zapáliť sviecu a ticho spomínať. S láskou v srdci na teba spomínajú manželka, tri dcéry s rodinami, vnuci a pravnuk. Kto ste ho mali radi, spomeňte si spolu s nami.

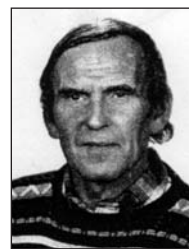

Dňa 11. apríla 2013 si pripomenieme 4. výročie od smrti môjho manžela, brata, švagra, uja, kamaráta **Janka Radošinského**. Kto ste ho poznali a mali radi, venujte mu so mnou tichú spomienku.

S láskou a úctou spomína manželka Oľga, súrodenci, švagriná Anka s manželom Jožkom a ostatná rodina.

Neúprosný osud to najdrahšie nám vzal, len bolesť v srdciach, smútok, prázdny domov a spomienky nám ponechal. Dňa 12. apríla 2013 uplynú 2 smutné roky, čo nás navždy opustila naša drahá dcéra, sestra, manželka, milovaná mamička a babička **Antónia Minarechová**. Kto ste ju poznali a mali radi, venujte jej spolu s nami tichú spomienku. S láskou v srdci spomína celá rodina.

Čas plynie a nevráti, čo vzal, zostali len spomienky a žal. Dňa 13. apríla 2013 uplynie rok odvtedy, čo nás navždy opustil drahý syn, manžel, otec a dedko **Milan Mižialko**.

S úctou a láskou spomína mama, manželka, deti a celá rodina.

Dňa 13. apríla 2013 si pripomenieme nedežité 90 rokov p. **Jozefa Škorubu**. S láskou spomína manželka, synovia a dcéra s rodinami.

Dňa 20. apríla 2013 si pripomenieme nedežité 84. narodeniny našej mamy, sestry, švagrinej, tety, susedy a známej **Oľgy Šandorovej, rod. Krihákovej**. Kto ste ju poznali a mali radi, venujte jej s nami tichú spomienku.

S láskou a úctou spomínajú dcéry Oľga a Anka s manželom Jožkom a ostatná rodina.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA**Jubilanti v mesiaci marci:**

Helena Schusterová, 105 rokov
Kornélia Navrátilová, 92 rokov
Pavol Lipa, 87 rokov
Ján Vašek 84 rokov
Anna Potúčková, 81 rokov
Anna Gavorová, 80 rokov
Ladislav Krihák, 80 rokov
Ján Mikulina, 80 rokov
Zuzana Kavická, 75 rokov
Jozefa Krišková, 75 rokov
Eleonóra Mayerová, 75 rokov
Oľga Allinová, 70 rokov

Narodili sa:

Hugo Míkvy
Linda Kubová
Matej Juriš

Manželstvo uzavreli:

Miroslav Olšovský, Oľga Gašová

Zomreli:

Ing. Ján Bzdúšek, 87 rokov
Anna Vraštiaková,
r. Medvedíková-Volonová, 80 rokov
Ján Pagáč, 82 rokov

Alena Slobodová

Novinky spod Bradla - informačný mesačník mesta Brezová pod Bradlom

Vydáva Mesto Brezová pod Bradlom, Nám. gen. M. R. Štefánika 1, 906 13 Brezová p. Br., IČO: 309 443, e-mail: mesto@brezova.sk. Redakčná rada: A. Fedorová, J. Kazičková, T. Malková, J. Reptová, M. Valihora. Zodpovedná redaktorka: Gabriela Plačková, tel.: 0915 878 004. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť, redakčne upraviť, neuverejniť. Zodpovednosť za obsah písomných a fotografických materiálov nesú autori. Vydavateľ nezaručuje pravdivosť informácií obsiahnutých v platenej inzercii. Zlom: LINEA-grafická dielňa, Brezová pod Bradlom. Tlač: gh studio, Senica. Náklad 1 300 kusov. Povolene pod č. 3/93 OU Senica. Uzavierka 20. v každom mesiaci. ISSN 1337 - 6101, EV 2892/09.